



Startbijeenkomst Ontwerp Openbare Ruimte SoZa

}}} Tertium

3 juli 2024
Verslag



The Hague Tech, 3 juli 2024

Op woensdag 3 juli 2024 vond een bijeenkomst plaats voor het participatietraject rondom het ontwerp openbare ruimte SoZa. Deze bijeenkomst is georganiseerd door Tertium, in opdracht van de gemeente Den Haag. Deze bijeenkomst werd gecombineerd met de bijeenkomsten voor twee andere projecten binnen het CID (Ontwikkelvisie Laan van NOI en ontwikkelvisie Beatrixkwartier en Bezuidenhout-West). Ongeveer 160 geïnteresseerde bewoners, omwonenden, gebruikers van de gebieden en andere geïnteresseerden waren aanwezig.

In dit verslag beschrijven wij (Tertium) de opzet van de bijeenkomst, de verschillende deelsessies en de reacties van deelnemers.

Achtergrond

Het Central Innovation District in Den Haag verandert de komende jaren tot een sprankelend stadshart vol levendige delen. In 2024 wordt samen met bewoners gewerkt aan de plannen voor verschillende deelgebieden van het CID, waaronder het ontwerp voor de openbare ruimte rondom SoZa.

Ontwerp openbare ruimte SoZa

Het voormalige gebouw van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SoZa) wordt gesloopt. Op deze plaats, tegenover het station Laan van NOI, komen 2 nieuwe gebouwen. De gebouwen krijgen allebei 2 torens van maximaal 75 meter hoog. Hierin komen 1.000-1.200 woningen, kantoren en voorzieningen voor de hele buurt. Verder komen er kantoren voor vooral bedrijven die werken aan internetveiligheid en technologie. Hiermee kan het gebied rond station Laan van NOI verder invulling krijgen als 'IT Security Campus'. Het project is onderdeel van de gebiedsontwikkeling Central Innovation District.

In de periode 2018-2020 zijn er door de ontwikkelaar VORM verschillende participatieactiviteiten georganiseerd over de plannen op deze locatie. In het voorjaar van 2022 (mei tot en met juli) heeft de ontwikkelaar samen met Barcode Architecten een tweede participatietraject georganiseerd. Hierbij is ook de openbare ruimte aan de orde gekomen en er is een schetsvoorstel gemaakt met een klankbordgroep. Samen met de klankbordgroep is gediscussieerd, geschetst, getoetst en ontworpen aan het ontwerp van de openbare ruimte welke in coproductie is gemaakt met de klankbordgroep. Van dit participatietraject is [een verslag](#) gemaakt.

De startbijeenkomst is georganiseerd omdat de gemeente verantwoordelijk is voor het ontwerp en het inrichten van de openbare ruimte. De gemeente gaat een concept

voorlopig ontwerp maken. De projectplanning en de volgende participatiemomenten staan in de Doe mee kalender op www.denhaag.nl/soza.

Opzet

De startbijeenkomst was een openbare inloopbijeenkomst met postertentoonstelling over de ontwikkelingen in het deelgebied. Het doel van de startbijeenkomst was om het ontwerp openbare ruimte SoZa onder de aandacht te brengen bij bewoners en andere betrokkenen. Medewerkers van de gemeente Den Haag gaven informatie over het project: wat is er al gebeurd? En wat gaat de komende tijd nog gebeuren? Daarnaast konden zij een eerste reactie achterlaten op formulieren.

Het programma was opgedeeld in twee delen:

- 1) Een middagprogramma (17.00-18.30 uur), vooral gericht op gebruikers van de gebieden (eigenaren en medewerkers kantoren, reizigers)
- 2) Een avondprogramma (19.00-21.30 uur), vooral gericht op de bewoners van de gebieden.

Tijdens de bijeenkomst konden bezoekers rondlopen op een postertentoonstelling met informatie over de projecten in de verschillende deelgebieden. Medewerkers van de gemeente Den Haag en de stedenbouwkundige bureaus stonden paraat om vragen te beantwoorden. Verder konden ze kijken naar een videopresentatie waarin de belangrijkste informatie over de deelgebieden werd gepresenteerd.

Workshop openbare ruimte SoZa

Ter verdieping van de verschillende deelprojecten konden bezoekers ook deelnemen aan workshops en wandelingen. Voor het ontwerp openbare ruimte SoZa vond een doorlopende workshop plaats, waar het eerste ontwerp werd gepresenteerd met een kaart. We legden uit hoe we hiertoe gekomen zijn en gaven we aan welke ontwerp vragen er nog zijn. Daarbij werd het ontwerp verder toegelicht door de landschapsarchitect en gemeentemedewerkers. Deelnemers konden met hen in gesprek gaan, vragen stellen en suggesties doen. Daarnaast kon men zich opgeven voor de ontwerpateliers (workshops). Deze worden direct na de zomer georganiseerd om verder te werken aan het ontwerp.

Tijdens en na afloop van de workshop werden reactieformulieren uitgedeeld zodat deelnemers hun eerste reacties op de plannen konden benoemen. Bij vertrek van de bijeenkomst leverden bezoekers hun formulieren in en mochten dan grabbelen om een Haagse lekkernij te winnen.



Resultaten

In totaal hebben 24 deelnemers een reactieformulier ingeleverd. De verdeling van respondenten is als volgt:

- 17 bewoners van Bezuidenhout
- 1 bewoner uit een andere buurt in Den Haag
- 2 bewoners uit Voorburg
- 1 respondent werkt in het gebied
- 3 overige respondenten (vertegenwoordiger adviesraad sport, vertegenwoordiger Algemene Vereniging Natuurbehoud Den Haag e.o., een onbekende respondent)

In totaal hebben 20 deelnemers zich aangemeld voor het vervolg van de participatie (ontwerpateliers).

1. Wat zijn goede kwaliteiten van het ontwerp openbare ruimte SoZa?

Groen

- Veel respondenten (12) geven aan dat zij het vergroenen van de openbare ruimte een goede kwaliteit van het ontwerp vinden.
- Het toevoegen van meer water aan de openbare ruimte wordt door de respondenten ook als positief ervaren.

Verlevendigen

- Respondenten geven aan dat zij het fijn vinden dat de openbare ruimte rondom SoZa wordt verlevendigd. Ook geven zij aan dat dit belangrijk is om de sociale veiligheid van het gebied te verbeteren.

Ontwerp

- Een aantal respondenten (7) geeft aan dat zij het ontwerp van de bebouwing en de ruimte eromheen mooi vinden. Vooral de openheid van het ontwerp en de efficiënte benutting van de ruimte worden in het bijzonder genoemd.

2. Wat zijn verbeterpunten van het ontwerp openbare ruimte SoZa?

Mobiliteit

Verschillende respondenten (5) geven aan dat er bepaalde routes ontbreken of moeten worden verbeterd in het ontwerp. Routes die worden genoemd zijn:

- “Een voetgangersaansluiting over de Schenk, aansluitend op Laan van NOI en Jacob Mosselstraat.”
- “De oversteekpunten richting Laan van NOI.”
- “De route voor fietsers parallel aan het spoor richting het gebouw van Nationale Nederlanden ontbreekt.”
- “De beoogde locatie van Kiss & Ride wordt te ver van het station af gevonden.”

Daarnaast wordt nog benoemd dat er in het ontwerp extra aandacht moet worden besteed aan de veiligheid voor het gebruik door kwetsbare doelgroepen.

Parkeren

- (Het gebrek aan) parkeerruimte voor auto's (6) wordt benoemd als een verbeterpunt voor het ontwerp. Er wordt vooral gedacht aan parkeerplaatsen onder de grond.
- Ook fietsparkeren wordt benoemd als aandachtspunt, met name rond het station Laan van NOI.

Groen

- Een deel van de respondenten geeft aan dat groen een aandachtspunt voor het ontwerp is. In het bijzonder wordt benoemd dat het ontwerp rekening moet houden met natuurvriendelijke oevers en dat de link tussen de Schenkzone en de Van Alphenstraat beter moet worden geaccentueerd.

Verlevendigen

- Respondenten geven aan dat ze graag meer plekken om langer te verblijven terug zouden zien in het ontwerp, bijvoorbeeld tafels met bankjes en terrassen.
- Daarnaast geeft een deel van de respondenten aan het belangrijk te vinden dat de openbare ruimte meer aanzet tot spelen en bewegen, met name ook voor kinderen en jongeren.

Overig

Overige aandachtspunten die werden genoemd zijn:

- “Geen tochtportaal waar je wegwaait.”
- “Benzinestation weg.”
- “Een milieustraat.”
- “Aansluiten op olifantenpadjes.”
- “Integratie met MIRT-verkenning.”

3. Heeft u nog overige vragen en opmerkingen?

Reacties:

- “Sterkte! Het is complexe materie.”
- “Balletstudio ‘Het Dansstudio Den Haag’ is wel geïnteresseerd om invulling te geven aan een leuke plek in het gebied!”
- “Een speelplek voor kinderen zou je beter in de luwte kunnen aanleggen, niet te dicht bij het station.”
- “Loop- en fietsbrug over de Schenk (2)”
- “Breng ontwikkelvisie, leefomgevingsplannen, netwerkstrategie etc. bijeen. Marktintegraal masterplan.”
- “Oplaadpunten elektrische auto’s”
- “Bij voorkeur lindenbomen.”
- “Publieke kunst”
- “Ruiterspad”
- “Is er voldoende elektriciteit?”
- “Komt er een wijkwachter voor dit gebied?”
- “Stimuleer mensen hun auto weg te doen en geef ze een NS-jaarkaart. Is dat mogelijk?”
- “Het SoZa-gebouw moet niet worden gesloopt, maar worden aangepast.”
- “Onderhoud van het openbaar groen.”
- “Zorg ervoor dat het veilig blijft. Verloedering ligt voor de hand in een stationsgebied. Veel passanten voelen geen verantwoordelijkheid voor de omgeving.”
- “We zijn erg blij met de ontwikkeling. We hebben er vertrouwen in dat de buurt levendiger wordt, hoe sneller, hoe beter!”
- “Ecologische zone beschermen.”
- “Snel beginnen!”
- “Het schetsontwerp met waterpartijen is enorm jammer omdat het niet aansluit op het Schenkgebied.”
- “Fijnmazige paden.”
- “Laat bewoners mee ontwerpen aan de fietsenstalling”
- “Maak een ecologische inventarisatie van flora en fauna.”
- “Effect van schaduwwerking gebouwen op openbaar groen”
- “Effect van valwinden op het openbaar groen”
- “Wanneer er groen in de van Alphenstraat verdwijnt, waar wordt dit dan gecompenseerd?”
- “Meer woningen (3000) geeft meer druk op het bestaand groen.”
- “Welke groennorm wordt gehanteerd? 3-30-300 of 8 vierkante meter per nieuwe woning?”

- “Tussen SoZa en Schenkzone: auto’s eruit, wandelen, fietsen en meer groen.”¹



¹ De reactieformulieren waarop het verslag is gebaseerd, zijn op te vragen bij het projectteam via e-mail csnoi@denhaag.nl.

